

Практичне заняття № 1

Тема. Повсякденне життя представників основних верств суспільства.

Підручник с. 54-56

ЗАВДАННЯ 1 (3 бала)

Ознайомтеся з документами 1,2. До кожного документа укажіть:

- а) які можливості мали шляхтичі,
- б) яка шкода була для суспільства від таких можливостей,
- в) яка користь була для суспільства від таких можливостей.

Документ № 1. Із записок папського нунція Джуліо Руджієрі (близько 1560 року) про привілеї шляхти

«...Правдивим шляхтичем є той, хто уродився від батьків шляхетського стану... Шляхта має велику вищість над не шляхтою... Окрім того, що вони є самовладними панами у своїх добрах, мають багато привілеїв, кожний їх боїться і низько кланяється... Шляхті дають усі уряди (*посади*), з неї виходять на єпископів, сенаторів, на усіх двірських урядовців... Шляхта живе розкішно, любить тримати багато слуг і коней, маючи їх сто і більше...»

а) які можливості мали шляхтичі

б) яка шкода була для суспільства від таких можливостей

в) яка користь була для суспільства від таких можливостей

Документ № 2. Із «Юстифікації невинності» Йова Борецького про права шляхти

«Надано вольність... (*українській шляхті*) врівень з двома народами польським і литовським посідати сенаторські гідності, радити про добро їхніх країн і своєї вітчизни... З такою вольністю з вільними народами польським і литовським український (руський) народ з'єднався в єдине ціле».

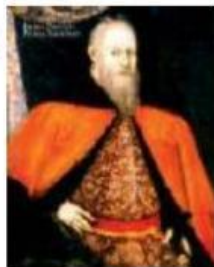
а) які можливості мали шляхтичі

б) яка шкода була для суспільства від таких можливостей

в) яка користь була для суспільства від таких можливостей

(36.) Завдання 2. Розгляньте портрети шляхтича та шляхтянок. Що в портретах вказує на їхню заможність? Попрацюйте з інтернет-джерелами, дізнайтеся, ким вони були і чим уславилися. Напишіть по 1 реченню про кожного з них.

а)

«Прижиттєвий портрет галицького магната Яна Даниловича». Художник невідомий

б)

«Прижиттєвий портрет княжни Беати Острозької (Костелецької)». Художник школи Луки Кранаха-молодшого

в)

«Портрет Софії Головчинської». Художник невідомий

Завдання 3. (2 бала)

Ознайомтеся з Документом № 4 та рубрикою “Детальніше про...” (с.55)

запишіть редагування тверджень:

а) Люди в містах завжди селилися відповідно своїх матеріальних можливостей та .. приналежності.

б) Під час міських святкувань майстри об'єднувалися в групи залежно від ... приналежності.

Документ № 4. Із записок голландського мандрівника Ульріха фон Вердума про багатоетнічність західноукраїнських міст на прикладі Кам'янця (Подільського)

Кам'янець на карті XVII століття

«...Місто ділилося на три частини: південна була заселена вірменами, які мали там свій окремий ринок, ратушу, гарну церкву й багато добре збудованих купецьких будинків. Центральну частину займали руси. Вони мали великий міський дім з високою вежею, кілька гарних церков грецької релігії. У північній частині міста мешкали поляки, які теж мали там свої костьоли, ратушу й ринок. Кожна частина міста мала своє

окреме управління... Крім того, тут жило ще понад сімдесят єврейських родин, старшина яких також вершила судові справи своїх...»

**Детальніше про...
цехове життя**

Центром громадського та обрядового життя деяких великих цехів був цеховий дім. Тут майстри вирішували справи, пов'язані з виробництвом і побутом, відзначали календарні й цехові свята й обряди, переобирали цехову владу... Члени цехів та інших корпорацій під час відзначення містом особливих подій одягалися у святковий одяг, відмінний у кожного об'єднання, несли прапори, геральдичні знаки, різноколірні свічки великих розмірів — ставники.

Завдання 4. (2 бала)

Користуючись документом № 5 с.56, перерахуйте селянські зобов'язання перед панами та поясніть терміни.

Документ № 5. Із «Опису України» Гійома Левассера де Боплана про становище селян Галичини та Поділля

«Селяни тут надзвичайно бідні, бо мусять тричі на тиждень відбувати панщину... Крім того, залежно від наділу, повинні давати відповідну кількість зерна, безліч ... курей, гусей і качок перед Великоднем, Зеленими святами і на Різдво, ... мають возити своєму панові даром дрова, ... (давати) грошових податків, ... десятину з баранів, поросят, меду, усіляких плодів, а що три роки — й третього волика... Одним словом, селяни змушені віддавати своїм панам усе, чого ті захочуть».

*«Околиця».
Фрагмент картини
Сергія Васильківського*

Селянські зобов'язання - ..

Селяни-кріпаки — це...

Завдання 5. (2 б.) Виконайте тестові завдання

В якому документі зрівнювались у правах шляхта та магнати?

- ☐ I Литовський статут
- ☐ II Литовський статут
- ☐ III Литовський статут

В якому документі було зафіксовано обмеження особистої свободи селян (кріпацтво)

- ☐ I Литовський статут
- ☐ II Литовський статут
- ☐ III Литовський статут

Установіть відповідність між поняттям та його визначенням:

1 фільварок

2 панщина

3 магдебурзьке право

4 магістрат

А право міста на самоврядування

Б виборний становий орган, що складався з ради й лави для управління містом

В велике багатогалузеве товарне господарство, засноване на праці залежних селян

Г примусове і безоплатне виконання селянами певного обсягу робіт у господарстві землевласника

Співвіднесіть стрілочками поняття та їх пояснення

Магнати	Загальне ополчення шляхти
Шляхта	Багаті жителі міста
Посполите рушення	Виборний керівник міста
Війт	Привілейований стан
Поспільство	Великі землевласники